

slovenščini? Vemo, da ta naloga ni lahka. Prvič mora prevodilec temeljito poznati oba jezika, poleg slovenščine tudi oni slovanski jezik, iz katerega prevaja. To nikakor ni tako lahko. Splošno razširjena, a čisto kriva je misel, da se je kateremu koli Slovanu sploh silno lahko privaditi kateremu koli drugemu slovanskemu jeziku; mogoče da za praktično rabo, za katero zadostuje par sto besed; mogoče da tudi za učenjaško rabo, katera je takisto navadno omejena v poedinih vedah na majhen kosček jezikovnega obsega. Ali predno proučiš kako slovansko narečje tako, da razumeš njega umotvore, treba ti skoro enoliko truda in časa, kakor za proučitev kakega neslovanskega jezika. To neovržno resnico je že dostikrat dokazal in zabičil Jagić hrvaškim prevodilcem ruskih umotvorov. Zato se nam vedno jako smešno zdi, kadar koli čujemo neredko pohvalo: »Slovence J. J. pozna temeljito vse slovanske jezike«.

Drugič bi pa moral prevodilec obsežno i temeljito poznati slovstvo slovanskega naroda, iz katerega nam hoče kaj prevesti; potem se je šele nadejati, da ne prevede, kar mu pride slučajno pod prste, ampak nam izbere izmed najboljšega to, kar je nam primerno. In ker so nam vzhodnih Slovanov odnošaji bore malo znani, so v takih prevodih kratke pojasnjevalne opazke neizogibne.

Ugovarjalo se mi bode, da so te zahteve tako napete, da se nam poleg njih in poleg kukavnih prelagateljskih nagrad nikoli ni nadejati dobrih slovanskih prevodov. Popolnoma uvažujemo ta ugovor, in ne vemo drugega pomočka temu našemu siromaštvu, nego da svetujemo prevodilcem, naj se ravnaajo po znanem načelu delodelja; naj ne segajo sedaj po ruščini, sedaj po srbščini i. t. d., nego vsaki izmed njih naj se omeji, vsaj za nekaj let, na en slovanski jezik ter naj se izobrazí v tistem do one virtuoznosti, ki je neizogibna prevodilcu leposlovnih umotvorov.

Snopič 47. »Slovanske knjižnice« pa obsega »Narodne pripovedke v Soških planinah. III. Zbral in zapisal Josip Kenda.« Str. 96. — »Uvod« (5.—11. str.) nam pojasnjuje pomen tradicionalnega slovstva vobče, pa slovanskega in slovenskega ter podaja kratko zgodovino slovenskih zbirk narodnega blaga; iz uvoda pa tudi zve čitatelj, da je dr. Polivka v Pragi (kar poročamo mi tudi na drugem mestu v današnjem »Listku«) jako laskavo ocenil prejšnja dva snopiča »Narodnih pripovedk v Soških planinah« ter primerjal slovenske pripovedke z enakimi pripovedkami drugih, zlasti slovanskih narodov. — Tretji snopič obsega 19 pripovedk, izmed katerih je 13 iz zbirke Kendove, 6 pa iz zbirke urednika Gabrščka. Zapisane pa pripovedke niso v narodni govorici, nego v navadni knjižni slovenščini. Po eni strani seveda treba to obžalovati; ali če pomislimo, katerim krogom je »Slov. knjižnica« zlasti namenjena, tedaj izdajateljev ne moremo grajati. Isti pomislek je nas napotil, da smo narodno blago, ki smo je priobčili na platnicah lanskega »Zvona«, nekoliko retuširali, seveda samo, kar je bilo neizogibno; g. Lamurskij pa nam je zameril, da ga nismo še bolj po strogih zakonih knjižnega jezika.

»Domače pesmi« je čital prof. Stritar dne 9. svečana t. l. v »Sloven. klubu« na Dunaju. Elegantni »cesarski salon« v hotelu »International« je bil že eno uro pred naznačenim časom do cela poln Stritarjevih prijateljev in častilcev. Poleg lepega venca slovenskih in čeških dam se je

zbrala večina starejših zastopnikov »sloven. kolonije« na Dunaju; posebno veliko pa je došlo akademikov. Stritarjeve »domače pesmi« so — po njegovem izreku v uvodu k predavanju — nekako nadaljevanje njegovih pesmic, priobčenih v slavnoznani zbirki »Pod lipo«. Tudi »domače pesmi« se odlikujejo po izredno preprosti vsebini, jasni in razumljivi dikciji, posebno pa po skoro da nedosežni čistoti in gladkoti stihov. Dotikajo se domačih del v hiši in na polju, domačih šeg in običajev, praznikov in domačih križev in težav. Sam sem čul iz ust ljudskih učiteljic in učiteljev, da so se Stritarjeve pesmi »Pod lipo« otrokom na mah tako omilile, da jih z največjim veseljem krasnoslovijo doma, med seboj, med igranjem in v šoli. Meni samemu pa je s pravim navdušenjem deklamoval jedva petleten dečko par onih pesmic, stoječ na stolu in živahno kretajoč z rokama; naučila ga je bila tako njegova mlada mamica. — Čestitajoč našemu dičnemu Nestorju na takih uspehih v poeziji, sem preverjen, da doseže nič manjše tudi v onih krogih, katerim so baš te preproste »domače pesmice« v prvi vrsti namenjene! — Pesniku so se seveda tudi verni poslušalci prav primerno zahvalili za lepo predavanje.

Fr. G—r.

Doslej neznan rokopis Jenkovih pesmi. Ravno zdaj, ko se nam obeta nova izdaja Simona Jenka — upajmo, da bode bolj kritična, nego je najnovejša Prešernova — mislim, da ne bodo odveč naslednje vrstice o nekem doslej neznanem rokopisu njegovih pesmi. Rokopis, zvezek v mali osmerki, je pisan z Jenkovo roko in je lastnina g. H. pl. Herzfelda, zasebnika v Sv. Hipolitu (St. Pölten) na Spodnjem Avstrijskem. Ta ga je dobil od pesnika samega, ki je bil v njegovi obitelji domači učitelj, ob odhodu za spomin. L. 1892. ga je poslal Herzfeld po posredovanju g. nadporočnika Oblaka in prof. Horačka prof. Levcu s prošnjo, da ga ponudi v nakup deželnemu muzeju v Ljubljani. Ker ni hotel dati kustos Müllner za rokopis več kot 5 gld., a Herzfeld je zahteval 50 gld., je romala ta ostalina našega pesnika, žal, zopet iz domovine nazaj v Sv. Hipolit. Morda pripomorejo te vrstice, da se najde kak zaveden Slovenec ali slovenski zavod (Matica ali pisateljsko društvo?), ki bi hotel in mogel kupiti rokopis, v katerem je ohranjenih tudi nekaj doslej še nenatisnjenih pesmi.

Vladimir Levec.

»**Zeitschrift für österreichische Volkskunde**«, nov znanstven list, urednik dr. M. Haberlandt, je prinesel v letošnjem 6. sešitku oceno »Narodnih pripovedek v Soških planinah«, ki so izšle v 25. in 29. zvezčiču »Slovanske knjižice«. Gosp. dr. G. Polívka je navedel k vsaki sorodne pripovedke iz drugih arijskih jezikov.

S. R.

Elzejev spis o slovenskem protestantovskem slovstvu. V »Jahrbuch der Gesellschaft für die Geschichte des Protestantismus in Oesterreich«, herausgeg. von G. Loeschke, 16. Jahrgang, 3. und 4. Heft, objavlja znani zgodovinar Th. Elze spis: »Die slovenischen protestantischen Bibelbücher des 16. Jahrhunderts«. —

R. P.

Prešernovih nemških sonetov slovenski prevod. Od g. prof. L. P. smo zopet prejeli prevod nemških sonetov Prešernovih (4) in pa enega Prešernu namišljenega, ki ga je zložil neki »Milko«. Toplo zahvaljujoč g. pošiljatelja, objavljamo na tem mestu njegov prevod s prijaznimi vrsticami vred, s katerimi je spremil svojo pošiljatev. Evo oboje: